

1911 október 12-én

Debrecen 1910.

XIV. évf. 220.

Szerda, október 12.

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Vidéken „ 9 K., „ 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Egy rendelet.

A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki a protekciókeresés ellen, vagy igazabban szólva: ő is kiadta azt a bizonyos rendeletet a protekció ellen. Mert a rendelet és a törekvés, amelyet a rendelet szolgál, nem új. A miniszter hivatalbeli elődje, Kossuth Ferenc is kiadott egy hasonló aktát, a protekció azért egészségesen túlélt az ő szigorú rendeletét, amint hogy a Hieronymi rendelete se lesz a temetője.

Erős szerzet az a protekció. Se a gyomra nem olyan kényes, hogy le ne tudna nyelni és meg ne tudna emészteni egy árkus miniszter-papírost.

Attól tartunk, hogy megijedni ettől a rendeletről csak azok fognak, akiknek eddig se volt bátorságuk vagy alkalmuk, hogy a protekcióhoz folyamodjanak. Hogy

a protekció ilyen irtózatossá, minden miniszter erejével dacoló hatalommá tudott lenni Magyarországon — sőt azt hisszük, nemcsak Magyarországon! — annak csak egy elfogadható magyarázatát találhatjuk. És ez az, hogy az anyagába tiszta, igaz érték is vegyült. Mert minden erkölcs nélkül se ilyen erőssé, se ilyen tartóssá nem izmosodhatott volna.

Ha a protekció ereje ilyen általánossá és mindenhatóvá tudott lenni, akkor úgy kell lenni a dolognak, hogy amit művel, nem csupa visszaélés. Nemesak a tehetségtelenséget és érdemnélküliséget viszi előre, hanem rá van szorulva a tehetség és az érdem is emelő erejére. A talentum és a szorgalom is, protekciót kell, hogy keressen és találjon magának, ha azt akarja, hogy észrevegyék és méltányolják.

Ime: ez az, a mi oly leírhatatlan erőt ad a protekciónak, mert

erkölcsöt is ad neki. És a míg ez az erő ki nem vesz az izmaiból, nem is lehet elbánni vele soha. A protekció, az illetéktelen protekció ellen való küzdelem egyetlen igaz és hatásos fegyvere: a tehetségnek, az érdemnek, a szorgalomnak, a jóra valósnak szerető figyelése, észrevétele és kiemelése.

Ha az érdemeseknek elegendő protekció lesz a maguk érdeme, akkor a tehetségtelenség és haszontalanság bevallása lesz az, ha valaki protekciót keres magának. Már pedig az ilyesmivel azok szeretnek legkevésbé eldicsekedni, a kik a legtöbb jogcimmal tehetnek. De a míg így nem lesz a dolog, a protekciót nem lehet agyonütni, mert az igazság nem engedi, hogy meghaljon.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Újság nyomdája.

Ita és Borsalino kalapok Feketésénél.

Az Etna tövében.

Erkezik a hajnal minden szépségével, sugaras pompájával. Kelet felől gyenge pirosság tűnik fel az égbolton, még néhány pillanat s mintegy óriási izzó korong, emelkedik ki a tengerből a nap, felgyógyulva, szinte megfiatalodva. A felkelő nappal együtt tűnik fel előttünk a látványos a felső, hótakarta Etna. Felhőkig nyúló csúcsa füstfellegekbe van burkolva, míg hőmezőit bearányozzák a nap sugarai. Közlebb érve, Szicília észak és dél felé elnyúló körvonalai is feltűnnek, majd látható lesz Katánia és Paormina. Nemsokára megkerüljük a hullámgátat s horgonyt vetünk Katániában.

Oly áldott egy föld ez a Szicília, oly bőséggel terem rajta minden, oly szép az ége, hogy megfellebbezve lakóinak minden nyomoráról és élehetlenségéről — narancs és citromligeteinek árnyában pihenve — odaképzeltük magunkat a paradicsomba. S mégis, mintha e csodás sziget lakóinak évezredek bűnük miatt kellene lakolniok, szépségeinek, áldásainak, bőségének szülője, a természet minduntalan kegyetlenül je-

lentkezik, hogy egy nap alatt visszavieye azt, amit évek során apránként ad a rajta élősködőknek.

Messzina romjai részben még ma is úgy állanak, mint közvetlenül a szörnyű katasztrófa után. A sok ezer turkáló kéz szakadatlan munkája meg se látszik a leírhatatlan pusztulás után. Sok ezer embernek meg nem akadt olyan födele, amelyen eső, szél keresztül ne jutna s ime máris újabb veszedelem tartja rettegésben Szicília népét. Az Etna kitéréseit a rajta és hozzá közel lakók már megszokták s ha néha a kráterek a rendszerint tobo látást vetnek ki titokzatos gyomrukából, az még nem okoz nagyobb rémületet, ámbár az ilyen rendkívüli lávakitérések mindig rengeteg kárt okoznak és sok családot tesznek földnfutókká.

A tudósok azt mondják, hogy a most folyamatban levő kitérés nem rejti magában nagyobb veszedelmet. Katániát és az Etna lábánál elterülő helységeket már többször eltemette a láva, de a jelenlegi kitérés — leszámítva a kárt, amit eddig okozott — egyelőre nem egyéb, mint egy érdekes természeti tünemény, amelynek megtekintésére érdemes messziről is ide-

jönni. Nappal az Etnából nem sokat látni.

A hegyet egészen az alsó, lankás részéig ellepi a sűrű, gomolygó füst s csak néha látható egy-egy folt a hótakarta csúcsokból. Éjjel azonban annál megkapóbb a kráterekből előtörő és a völgyekbe aláömlő, izzó lávafolyam. Óriási tűznyelvek csapnak ki a kráterekből s vetnek biborvörös fényt a füstfelhőkbe, míg alul vörösen izzó lávaerek jelölik az Etna lankás gerinceit. A városnak alant fénylő sok száz villanylámpája és a csillagok csak pislogó mécsesek a láva átható vörös izzásához képest. A heve ebb kitérések titokzatos robajjal verik fel az éj csendjét, olyanformán, mintha óriási ágyuk dörognének a távolban. A lávaerek formája folyton változik, egyik helyen eltűnik, másutt ismét felbukkan a füst közül. Születni és élni kell itt, hogy az ember a természeti erők ilyen mezdöbbentően fenséges megnyilvánulása közben nyugodtan végezhesse apró-cseprő teendőit s hogy éjnek idején aludni tudjon a titokzatos morajlás közben Messzina szomszédságában s a közelmúlt emlékezetes földrengés után.

K.

folyó évi november hó 1-én

Üzletelhelyiségemet Piacz-utca 32. szám alá helyezem át,

mely alkalomból a jelenleg raktáron levő **Rose Dezső** órás és arany, ezüstneműek, órák és ékszerek ékszerész felette olcsó árban lesznek elárusítva. Debrecen, Piac-u. 55. Hungária mellett.

Előértekezlet. A delegáció tagjainak ülése.

Tegnap délelőtt 11 órakor az ország-ház delegációs termében előzetes értekezletet tartottak a delegáció tagjai, hogy kijelöljék, kiket fognak a delegáció tisztkarába és albizottságaiba választani.

Az értekezlet, amelyen a kormányt gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter képviselte, gróf Khuen nyitotta meg. Üdvözölte a delegáció tagjait és kérte, hogy szokásos módon az előértekezleten állapodjanak meg a megalakulást illetőleg. Tudomása szerint a delegáció legidősebb tagja Bohus Zsigmond, ő lesz tehát a korelnök, míg Szűllő Géza, mint legfiatalabb, korjegyző lesz. Ezután indítványozta, hogy elnökül Láng Lajost válasszák meg, alelnök legyen gróf Zichy Agost, jegyzők pedig Molnár Viktor, Nyegre László és Werner Gyula.

Az értekezlet a miniszterelnök előterjesztéseit hozzászólás nélkül elfogadta, azután pedig beosztották a delegátusokat az egyes albizottságokba.

Az albizottságok Bécsben fognak megalakulni és akkor választják meg az elnököket és előadókat is. Holló Lajos azt kérte, hogy a delegáció iratait már a megalakulás előtt osszák széjjel a delegáció tagjai között, hogy idejük legyen azokat áttanulmányozni. Gr. Khuen miniszterelnök szerint ezt nem lehet a megalakulás előtt megtenni. Belátja azonban, hogy a delegátusoknak valóban szükségük van időre, hogy az iratokat áttanulmányozzák s ezért intézkedni fog, hogy Bécsben a Magyar Házban mindenki megkapja azokat.

Rakovszky István még azt kéri, hogy a külügyi expozé után néhány napi szünet legyen s így idejük legyen a delegátusoknak a vitára előkészülni.

Gróf Khuen miniszterelnök ehhez hozzájárult. Még bejelentette, hogy a delegáció alakuló ülését holnap délután 3 órakor tartja, a király pedig holnapután déli 12 órakor fogadja a delegációt.

Ezzel az értekezlet véget ért.

A csütörtöki fogadásnál a cerele el fog maradni.

VÁRMEGYE.

Hajduböszörmény villamos világítása. A hajduböszörményi villamosági részvénytársaságnak a vezetékek elhelyezésére az alispán megadta az engedélyt. A villamos mű építése már folyamatban van és a jövő évben már villamos világitása lesz a szépen fejlődő hajdúvárosnak.

Gyanus haláleset. Dr. Muskó, de-recskei orvos telefonon jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Kelemen Margit, hajduböszörményi kis leány, egy ottani kuruzsló asszonynál, állítólag béli-huruban hirtelen elhalt. Az ügyészség elrendelte a hulla felboncolását és a vizsgálat megindítását annak megállapítása végett, hogy büntetendő cselekmény nem forog-e fenn az esetről?

Közigazgatási bejárás. A vármegye területére eső Téglás-Bokony közti ter-
vényhatósági ut közgazgatási bejárását október 31-ére tűzte ki az alispán.

Hol a tettes? Kiderítetlen pénztárrablás.

Tettes nincs,
csak áldozatok.

Hajdúvármegye közigazgatásában aránylag ritkák a fegyelmi ügyek, azonban annál tovább tartanak; némelyik évekig is. A régen huzódó fegyelmi ügyek közül való a hajdudorogi adópénztári lopás is, mely rendkívül bonyolult ügy, úgy, hogy még a bűnügyi vizsgálat sem tudott világot deríteni benne. Csak sejteni lehet, hogyan fosztotta ki a helyzettel föltétlenül ösmerős tettes az adópénztárt, de hogy ki lehetett, melyik a gyanúsítottak és gyanusak közül — vagy még nem is került gyanuba talán az illető? — nem lehet tudni.

Az eset 1906 szeptember hóban történt, istenitélethez hasonló, viharos éjszaka után. Reggel 7 és 8 óra közt a községi szolgák takarítani akartak a hivatalban és akkor látták, hogy nemcsak az ajtó tárva-nyitva, hanem a Wertheim-szekrény is. Rögtön jelentést tettek Farkas Győző főjegyzőnek, a ki haladéktalanul értesítette a csendőröket.

Megindult a nyomozás, de bizony annak nem volt semmi eredménye. A csendőrök gyanúkok alapján letartóztatták Molnár Imre helyettes pénztárnokot, a ki a nagybeteg (azóta meg is halt!) Tóth Mihály pénztárnokot helyettesítette, azonban tagadásával szemben nem volt semmi bizonyíték, miért is szabadlábra helyezték és beszüntették ellene az eljárást. A csendőrök tovább nyomoztak és letartóztatták Pogácsás Illést, a ki régebben volt adópénztárnok, azonban őt is szabadlábra kellett helyezni, mert nem volt ellene bizonyíték.

Hiába volt minden erőlködés, a vizsgálat semmit se tudott kideríteni, sőt még csak halvány világosságot sem vetni az adópénztár kirablásának homályába. A 12,279 korona szőrén-szálán eltűnt és még sejteni sem lehet: ki a tolvaj, mikor és hogyan követte el a lopást? A kérdéses éjszakán a községi szolgák és az éjjeli őrcék a szomszéd szobában aludtak, de gyanus zajt nem hallottak, idegent pedig nem láttak.

Mialatt a bűnügyi vizsgálat tartott, szünetelt a fegyelmi vizsgálat, melyet az alispán Farkas Győző főjegyző, Rajk Imre volt főbíró, Vekerdy Károly adóügyi jegyző és Molnár Imre helyettes pénztárnok ellen indított. A fegyelmi eljárás sem derített ki semmit, csupán a mulasztásokat, melyek közül a legsúlyosabbat Vekerdy Károly adóügyi jegyző követte el azzal, hogy évek óta nem zárta le a pénztárszekrényt az ellenőrző kulccsal, erre vonatkozólag azonban azt állítja, hogy ő sohasem kapta meg

az ellenőrző kulcsot, bárha ennek ellenkezőjét hivatalos jegyzőkönyv igazolja. Tagadása azonban nem menti mulasztását, mert neki tudnia kell az eljárást és ha a pénztárszekrényről tudta, hogy ellenőrző kulccsal nincs bezárva, erről jelentést kellett volna tennie. De ezt nem tette és éppen ezért követelt el súlyos mulasztást. Ugyan ezt a mulasztást követte el Molnár Imre h. pénztárnok is, a kit azonban ment az eljárásban való járatlanság. Vekerdy Károly adóügyi jegyző tagadását, hogy az ellenőrző kulcs sohasem volt nála, megdönti az a jegyzőkönyv, mely szerint 1896-ban, a pénztárrablás előtt tíz évvel az ellenőrző kulcsot átadták neki.

Az ügyben a fegyelmi választmány a múlt évben pótvizsgálatot rendelt el, de ez sem derített ki többet az elmondott tényállásnál. A közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya hétfőn tartott ülésében Domahidy Elemér főispán elnöke alatt tárgyalta le a hajdudorogi pénztárrablás ügyét. A fegyelmi választmány a felügyelet elmulasztásában vétkesnek találta Farkas Győző főjegyzőt és Rajk Imre volt főbíró 50—50 korona, Vekerdy Károly adóügyi jegyzőt és Molnár Imre helyettes pénztárnokot pedig hivatalos köteleességmulasztásért 250—250 korona pénzbírságra ítélte. E két utóbbival szemben kimondta az anyagi felelősséget is.

Menyasszonyi ékszerek!
Legnagyobb választékban!
Legolcsóbb árakon!
Jótállás mellett!

Löfkovits Arthur
és Társa
magyarország

legnagyobb legmegbízhatóbb
órák és ékszerész
ezüstnemű üzletében. 1693

VÁROSHÁZA.

Ciklon által elpusztított község. A csongrádmegyei Tömörkény községet a nyáron rettenetes erejű szélvész pusztította el, melynek ereje oly nagy volt, hogy fakat tépett ki és házakat döntött össze. A kár 250,000 korona. A tanács 100 koronát adott a községnek.

Milliók függő kölcsön. A közgyűlés a ház- és telekvételek fedezésére milliók függő kölcsön felvételét határozta el, melyet jóváhagyott a belügyi kormány is. A tanács felhatalmazta a polgármestert, hogy kérjen ajánlatokat a fővárosi és a debreceni bankoktól.

Ujdonság!

Tekintse meg a világhírű eredeti **Mellichár** párossoru **UNIKUM DRILL** vetőgépet a legújabb szabadalmazott feltűnést keltő **uj beállító készülékkel.**

Kizárólagos raktár:

Ráhmer Sándornál

Piac-u. 26. Nagytrafik udvar.
Bächer, Melichár, Johnston gépgyárak fióktelepe.

Betörő gulyásbojtár.

Lopás bosszúból.

Szabó Mihály 25 éves hajduhadházi gulyásbojtárt igen jámbor legénynek ismerte a gazdája: Tóth Gábor. A keze alatt nem veszett el a marha, de még a tilosba sem tévedt, mert úgy vigyázott a jószágára, mint a tulajdonos két szeme világára.

Október hatodikán este is a rendes időben hazaterelte a csordát s aztán beállított Tóth Gábornéhoz és így szólt:

— Adj ki a könyvem, meg a bennlevő biremet ides néném, mert én tovább nem maradok kelmeknél!

— Hát aztán miért? kérdezte az asszony.

— Ne törődjék most azzal, csak eligitsik ki, fizesse ki a járandóságomat, megszolgáltam én azir becsülettel — válaszolta a legény.

— Na, mán én azt nem teszem, mert nem tótt ki még az esztendőd s nem is lehet ilyen könnyű szerrel odébb állni — válaszolta Tóthné.

— Így is jó. Azir' is megmutatom, hogy meg lesz a pizem. A többi az én gondom! Isten áldja meg! — szólt haragosan a bojtár s aztán sietve eltávozott.

Egyenesen a kocsmába ment, ahol alaposan leitta magát. Ugy éjjel 12 óra tájban jött el onnan s egyenesen a Tóthék házához tartott. Utközben kerített valahonnan egy fejszét, amivel kifésztette az utcára néző tiszta szoba ablakát s aztán óvatosan bemászott oda.

Kihuzta a komót fiókot s magához vette az ott talált eseléd önyvét. Azt hitte, hogy majd megleli az azelőtt pár nappal eladott két tehén árát, mintegy 940 koronát s abból elveszi a fizetését, csak hogy ezt az összeget Tóthék biztosabb helyre tették s így nem akadhatott rá. Azonban elvitt két aranygyűrűt s 8 korona 60 fillér készpénzt, ami a komófiókban volt s azután kerekét oldott.

Tóth Gáborné másnap reggel vette észre a lopást s rögtön tisztában volt azzal, hogy ezt más nem követhette el, mint Szabó Mihály, akinek nyoma is veszett. A károsult panaszára a hajduhadházi esendőség mindenfelé keresi a betörő gulyásbojtárt. Az ügy iratait tegnap terjesztették be a debreceni kir. ügyészséghez.

SZÍNHÁZ.

Ma, szerdán, okt. 12-én színre kerül:

Tolvaj.

Színmű 3 felv.

HETI MŰSOR

Csütörtökön: Kuruzsló, színmű. B) bérl. Pénteken: Elvált asszony, operett. C) bérl. Szombaton: Pillangó kisasszony, opera. A) bérl. Vasárnap délután: Peleskei notárius, operett. Este: Csákó és kalap, vígj.

Taifun. Különb sorsot érdemelt Lengyel Menyhért világvárosokat bejárt színműve, mint a tegnapi esti debreceni előadás, amely kiméretlenül törte össze a darab finom, meleg hangulatait. Olyan hidegen hagyott mindenkit a távol-Japán színes lírája, amelyben benne muzsikált a virágszirmokat hintázó esti szellő s ott foszfor-eszkált a lenyugvó nap bibora. Ezt kellett volna megéreztetni, de ehhez — sajnos —

Zilahynak még csak szavai sem voltak s mindent elnyelt a sugó lármája és a világozó, zajos munkája, künn az ablak alatt. Zilahy a realitások iránt mutatott érzéket s mikor megérintette a megfojtási jelenetet, vége volt az ő Tokeramójának, a melyért most láthatólag nem valami túlságosan lelkesedett. T. Csige Boske sok találó vonással ruházta fel Kerner Ilonát, míg Thuri Lindnert igyekezett hűen visszatükröztetni. A milieu is meglehetősen stilustalan volt. A pontok hatástalanul veszték el s a közönség nem is melegegett fel.

A Tolvaj. (A színházi iroda jelentése.) A mára hirdetett Pillangó kisasszony opera helyett az igazgatóság Bernstei színművét, a Tolvajt tűzte műsorra. A Pillangó kisasszony opera pedig, mely Bárdos Irma gyengélkedése miatt maradt le, szombaton kerül színpadra. Bárdos betegsége folytán tehát a heti műsorban esere történt s nem változás. Ugyanis a Pillangó kisasszonyt is meg a Tolvajt is az A) bérlők kapják, mint az a heti műsorban jelezve volt, csak hogy fordított sorrendben.

Órley Flóra nyugalomban. Órley Flóra, a Királyszínház komikája, most október 1-én, esendben nyugalomba vonult. Órley Flóra, mint végzett színművészeti akadémiai növendék, Debrecenben kezdte pályáját 1879-ben s csakhamar a vidék egyik legkedveltebb primadonnája lett, akinek különösen, népszínművekben voltak zajos sikerei. Több szezont töltött Debrecenben, ahol nagyon megbecsülték az ő értékes kvalitásait. Most aztán végleg visszavonul a színpadtól. A Királyszínháznál az ő helyét foglalja el Gerő Ida.

Elvált asszony. (A színházi iroda jelentése.) Holnap az Elvált asszony operett kerül műsorra. Az operett a múlt évadban sikert aratott, melyet az igazgatóság nem akárhát ki, mert tekintettel kellett lennie a bérlő közönségre. Így a nagy közönség egy része nem jutott hozzá, hogy az operettet láthassa. Zilahy, Szilassi Etelka, Horváth Kálmán, Ligeti, Kardos Jánosnak jobb szerepeket.

A holnapi bemutató előadás. Holnap, csütörtökön mutatja be az Uranus színház új műsorát, mely magában foglalja a legutolsó külföldi mozgókép-ujdonosságokat nagyszabású drámákban és kacagató boházatokban egyaránt. Ennek a bemutatásra kerülő új műsornak a keretében fejezik be vendégjátékukat a színház népszerű művészei: Addiks amerikai komikus zsonglőr és céllövő parodista és a feltűnő szépségű Ferra Olga átváltozó művész, aki új színhatásokat mutat be. Az újonnan szerződött vendégművészek a vasárnapi műsor keretében mutatkoznak be.

Ma utoljára látható az Uranus színházban a következő elsőrendű műsor: 1. Vilmos császár északi utazása. Eredeti helyszíni felvétel. — 2. Az igazi anyai szeretet. Dráma. — 3. Egy rendellenes leány. Boház. — 4. Addiks, komikus zsonglőr és céllövő parodista fellépte. — 5. Az új zenetanár. Boház. — 6. Ferra Olga átváltozó művész fellépte, új színhatásokkal. — 7. A fegyenc: egy gonosztevő története. Dráma. — 8. A mama unokája. Boház. Előadások rendje hétköznapokon: délután 5-7 óráig mozgókép-ujdonosságok előadások folytonos bemenettel. Este pontban 7 órakor kezdődik az

első és pontban 9 órakor a második esti előadás. Ezen esti előadásokon fellépnek a vendégművészek is. Az esti előadásra bármikor is érkező közönség csakis azt az előadást nézheti meg, amely előadásra jegyet váltott. A következő előadásra csak is új jegy váltása jogosít. Kedvezményes árú jegyek 9 óráig érvényesek.

Kostya János

arany és ezüst ékszerüzlete

25 éves fennállása alkalmára tetemesen megnagyobbítva, újonnan felszerelve

szébbnél-szebb ujdonságokkal

és kitűnő pontos járásu zseborákkal, brilliáns ékszerekkel a legolcsóbb és lelkiismeretes kiszolgálással. Ujművek, átalakítások és javítások műhelyemben készülnek.

Ajánlom magamat a n. é. közönség további b. pártfogására 1675

DEBRECEN,

Széchenyi-utca,

ref. Kisteplommal szemben.

A vasárnapi repülés.

Előkészületek
a hatóság
részéről.

Lázás sietséggel folynak a vasárnapi repülés előkészítési munkálatai. A hatóságnak és a rendezőnek is sok gondot okozott a repülési hely megválasztása, hogy ez a közönség érdekeinek látás és közlekedési szempontból és az aviatikusnak a repülési produkciók szempontjából megfeleljen.

Ma délután ismét kint jártak a helyszínen Rostás István rendőrfőkapitány, Ozory István t. b. kapitány, a repülés rendezője és gróf Marenzi Ferenc tábornok dandár parancsnok megbízásából egy katonai bizottság, hogy közösen megbeszéljék a tennivalókat a vasárnap délutáni repülésnél, az előreláthatólag óriási embertömegnél miként lehet a közrendet fenntartani. A főkapitány intézkedéséből kifolyólag a rendőrség a csendőrséggel és katonasággal együttműködve intézkedik az óriási területnek kordonszerű elzárásáról, hogy ilyenkor az aviatikusnak elég nagy terület legyen, magas repüléseknél, ha a gépet baj érné, leszállhatni anélkül, hogy valakit baleset érhetne. Pontosan kijelölték a nézőtér nagy területét, amely repülési szempontból az aviatikusnak holt terület.

A nyulason minden olyan hely, mely leszállásra alkalmatlan, mint például árkok, gödrök, bevetett földterületek piros zászlókkal lesznek jelölve, amely a repülőnek azt jelenti, hogy elkerülendő. Gróf Marenzi Ferenc tábornok, akinek a repülési probléma főként katonai hasznavehetőség szempontjából érdekel, a legnagyobb előzékenységgel segít a hatóságnak, hogy a repülés sikerülhessen. Hogy a hölgyközönség értékes tolettjeit egy váratlan esőmez ne lephesse, a nézőtér mögött katonai sátor-tábor lesz felállítva, amely az időjárás szeszélye elől menedéket nyújt.

Kovács Gyula és Társa nődivat termel

Debreczen, Főter 55.
(Hungária kávéház mellett.)

Őszi és téli ujdonságok

női felöltőkben, Divat bundák, plüsch és szőrme kabátok, leány és gyermek felöltők, boák, muffok. Costümök, pongyolák, színházi és esti köpenyek divatszineken.

Csipke, selyem és szövetblousok, divatos kötött kabátok dusválasztéka

a legolcsóbb szabott árak mellett.

Kijelölte a főkapitány azt a helyet, ahol a kocsik tartózkodhatnak, hogy a motor kattogása a lovakat meg nem rémitesse. Az érdeklődés a vasárnapi repülés iránt nemcsak városunkban, de a legtávolabbi vidéken is nagyarányu. Naponként jönnek előjegyzések a vidékről és dacára a pesti versenyeknek, mindenki kíváncsi a fiatal, francia aviatikusra és a legújabb rendszerű Bleriot gépre, amely óránként 90 kilométer sebességgel szeli a levegőt.

A repülőgép már szombat óta gyorsárúként utban van Párisból. Egy külön vasuti teherkocsi kell szállítására, pénteken érkezik Fernand Blandard, a Bleriot gyár szerelőjével.

A nyulason már folynak az építkezési munkálatok, a hangár és a nézőtérnek szombatra készen kell lennie. Ha az időjárás kedvez, akkor a más vidéki városokban lefolyt sikertelen repülések után a debreceni közönség végre fog kifogástalan repülést láthatni — azaz egy ilyen repülés minden izgalmait átélheti.

UJDONSÁGOK.

* **Kinevezés.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke dr. Pólya Endre hajduszoboszlói kir. járásbírói díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Hol lesz a népkonyha?** A debreceni jótékony nőegylet az idén is vállalkozott a népkonyha vezetésére. A tanács ezer koronát utalt ki a népkonyha céljaira és a Szappanos-utca 25. sz. a. házban állítja föl a népkonyhát.

* **Siremlék-felavatás.** Az oly hirtelen elhunyt dr. Hegedüs József siremlékét vasárnap avatták fel az izr. temetőben. Bár a felavatás esőben történt, a boldogult számos jóbarátja és ösmerőse is részt vett a kegyeletos aktuson, hogy az emlékezet adóját leróják a feledhetetlen barátoknak. Az egyházi szertartást Krausz Vilmos főrabbi végezte, ki a sírkövet beszentelte s könyekig megható szép imát mondott a boldogult lelki üdvéért.

* **Tanítás vetítógéppel.** A szemléltető oktatás mellett könnyebben tanul az ifjúság, sőt kedveli is így a tanulást. Az iparostanonciskola felügyelő bizottsága a tanítás könnyítése céljából elhatározta, hogy 800 koronáért vetítógépet szerez be. A tanács a gépet megrendelte.

* **A nagyerdei korosolya-pálya.** Napról-napra fokozódik városunk közönségének érdeklődése a Nagyerdőn létesítendő korosolyapálya és osónakázó iránt. A Debreceni Torna-egyesület terve általános tetszéssel találkozott mindazoknál, kik Debrecen város fejlődésének, szépítésének érdekét szívükön viselik. Az egyesület vezetősége arra kéri most már a város egész hölgy és férfi közönségét s különösen azon urleányokat, kik a korosolyapálya érdekében memorandumot voltak szivesek beadni a polgármester urhoz, hogy pénteken este fél hat órákor a városháza nagy tanácstermében megtartandó nagy értekezleten okvetlenül minél nagyobb számmal megjelenjen sziveskedjenek.

* **Presbyteri értekezlet.** A ref. egyház tanácstermében tegnap délután presbyteri értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy a Kálvineumra házankénti gyűjtést rendeznek s ezt már legközelebbi napokban meg is kezdik.

* **Kórházból munkáslakások.** A régi csapatkórházat cipő és szappangyár céljaira kérték, a világítási vállalat pedig munkáslakásokat akar ott létesíteni. A városi tanács munkáslakások céljaira átengedte a régi, de még mindig szilárd épületet.

* **A Vitális-hajza epilógusa.** A debreceni csendőr-kerületi parancsnokság felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez, amelyben beszámol a Vitális Imre nyomozásának költségeiről. Ez bizony szép összeget tesz ki, tekintve, hogy heteken át kétszáz csendőrnek adott munkát a harminia üldözése. Több biharmegyei gazdálkodó kártérítési igényt jelentett be, mint-hogy a csendőrség a nyomozás alkalmával pusztítást tett a földjükön. A legközelebb dönteni fognak a felől is, hogy ki kapja meg a betyár kézrekerítőjének szánt 2000 korona jutalmat. Valószínű, hogy a 2000 koronát nem egyedül Szilágyi Sándorné kapja, hanem abból Kotán Ferenc csendőrmester és Zemplényi Lajos csendőrkáplár is fognak részesülni.

* **Uj aszfaltos utca.** Már említettük, hogy a József-utcai háztulajdonosok aszfaltjárdát kérik, ami 23,600 koronába kerülne, melynek felét a város, felét a háztulajdonosok viselik. A tanács elhatározta, hogy a kérelmet teljesíteni fogja, de csak a csatornázási és vízvezetési munkálatok befejezése után.

* **A zenekonzervatórium tanárainak hangversenye.** A debreceni zenekonzervatórium igazgatósága ma küldte szét az október hó 15-iki első tanári hangverseny műsorát és meghívóját. Előjegyzéseket a hangversenyre már nem fogadnak el és holnaptól kezdve már csak a jegyek adatnak ki Csáthy Ferencnél. Itt említjük, hogy Haják Károly kérelmére a Mendelssohn „Hegedű-verseny“-t Fűredy Halácsi Margit asszony fogja kisérni.

* **Szerencsétlenül járt munkás.** — Varga Lajos, 29 éves munkás az Ispotály lapon a villamos vasut felső vezetékének lerekásánál dolgozott. Tegnap délelőtt egy vasoszlopot vitt több társával, a kik azonban azt hirtelen letették s így a vasoszlop egész súlyával a Varga Lajos jobb vállára nehezedett és azt összetörte. A súlyosan sérült embert a mentők beszállították a közkórházba, a hol ápolás alá vették.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Ertesítettnek a t. tagok, hogy a f. hó 13-án levő Jomkipur ünnep alkalmából az istentisztelet a következő időben fog kezdődni: Ma, szerdán este 5 órákor, holnap, csütörtökön reggel fél 6 órákor, pénteken este 5 órákor, szombat d. e. 9 órákor és d. u. 4 órákor.

* **Tolvaj munkás.** Tegnap az esti órákban Kerész Miklós Csapó-utcai fűszerkereskedéséből egy vasuti munkás ellopott egy kosár csemege szállót. Azonban alig-hogy a lábát kitette az üzletből, észrevették a dolgot, utána mentek s lefűlelték. A tolvaj munkást átadták a közeli rendőrszolgálatnak, amely bekísérte a bűnügyi osztályra. Az eljárást megindítják ellene.

* **A halastó halottja.** Szabó István, a Margit-fürdő mellett levő halastóba fult 10 éves kis fiu hulláját beszállították a közkórház halottas kamrájába, ahol tegnap délelőtt dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos Tóby István vizsgálóbíró jelenlétében felboncolta.

* **Mig a vonat Debrecentől a Pallag-majorig ér.** A hétfőn reggel 8 óra 50 perckor Debrecen állomásáról Nyiregyháza felé indított személyvonat Apafája kiterőnél téves vágányra szaladt. Szerencsére azonban ebből baj nem történt. A vonatot visszavontatták s az kis késéssel érkezett meg Pallag-major megállóhoz. Az utasok között perszerémületet keltett az eset, mert mindjárt kisiklásra gondoltak.

* **Elitették a nyiregyházi szökött huszárokat.** Annak idején nagy feltűnést keltett, hogy a nyiregyházi 14. huszárezredtől 19 huszár megszökött, mert Dubovics László nevű őrmesterük brutális bánásmódját nem tudták tovább tűrni. Az ügyben szigorú vizsgálat indult meg, amelynek eredménye az lett, hogy a kassai hadbírószék Dubovics Lászlót négy havi fogházra, a szökött huszárokat pedig 2—2 havi fogházra ítélte.

* **Beiratás a kisegítő iskolába.** A debreceni kisegítő iskolába, ahol a mindkét nemű (fiúk, leányok) gyöngébb elméjű gyermekek nyernek ingyenes oktatást, október 15-én kezdődnek a beiratkozások. A két osztályú iskola vezetője Varga Béla állami tanító, az iskola pedig a Komáromyház (színház mellett) emeletén lesz, a volt főkapitánysági helyiségben.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalhoz a következő halálozásokat jelentették be: Hajdu Jánosné re. 28 éves, Nagy Ferenc ref. 69 éves, Kovács András ref. 1 napos.

* **Karambol a Bika előtt.** Vasárnap az esti órákban a Bika-szálloda omnibuszának kocsisa a Bika előtt nekihajtott a Nagyerdő felől jövő kisvonatnak. A kocsis rudja eltört, az omnibuszban ülő utasnak azonban szerencsére az ijedtségen kívül egyéb baja nem történt.

* **Divat Szalon új száma már megjelent** Antalfy Józsefnél.

* **Borolin, a csoda háziaszer,** az emberiség megváltója. Egy bedörzsölésre megszüntet azonnal fej és fogfájást, elvágja rögtön az összes rheumatikus, csuszos fájdalmakat. Mindenütt kapható. Ezer és ezer hálaírat.

* **Vizsla,** barna foltos, Hajdusámson határában, Nyiradony felé, a kocsii mellől elveszett. Nyakláncán bevésített Urfi névre hallgat. Debrecen, Péterfia 18. szám alá hozandó, illő jutalom mellett.

Elegáns és tartós **férfi-, fiu- és gyermekruhát**
Csoda olcsón lehet most vásárolni **Gerő Ernő** térfiruha áruházában
Debrecen, Piac-u. 41.
Szörme áruokban óriási választék.

Haverda Mariskát és társait elítélték.

A tárgyalás utolsó napja.

A tárgyalási helyiség külső képe ma annyiban változott, hogy a rendőrség, amely felett Benicky felügyelő parancsnok, ma már közel sem eresztí a tárgyalási teremhez a jegynélküli közönséget, amely eddig minden nap a vádlottakat leste, hogy egy pillanatra megláthassa őket, amint kísérik föl a fogházból. Ma a folyosók végén rendőrkordon áll és ezen belül csak a kiváltóságosok jutnak.

A vádlottak közül elsőnek Haverda Máriát kíséri föl egy börtönőr. A vádlott asszony mosolyogva köszönti ismerőseit, egy csepp izgatottság nem látszik rajta, mintha nem is az ő élete körül forogna ez a mai tárgyalás. Jön azután Jánossy; ő sem izgatott. Őt már két börtönőr kíséri. Egyedül Vojthán látszik meg, hogy tisztában van a mai nap jelentőségével. Sokkal sápadtabb, mint máskor s nagyon izgatott, egyre a bajuszát harapdálja.

Általános az a vélemény, hogy a bíróság az ítéletet legkésőbb éjjelre meghozza.

A közönség soraiban van ma Pertich Ernő szabadkai rendőrkapitány is, aki annak idején buzgósággal bogozta ki ennek a szenzációs ügynek a szálait.

A bíróság még háromnegyed tíz órakor is a kérdések szövegezésével van elfoglalva, ami a közönség és az esküdtek soraiban egy kis izgatottságot kelt.

A mai tárgyalást háromnegyed tíz után nyitja meg dr. Balogh elnök. Konstatálja, hogy az esküdtek és a védők jelen vannak.

Elnök: Vezessék be a vádlottakat.

A kérdések.

Elnök: A bíróság megszövegezte a kérdéseket s azokat fel fogjuk olvasni.

Mikovics bíró (olvassa):

1-ső főkérdés: Bűnös-e Jánosi Aladár vádlott abban, hogy Szabadkán az ugynevezett szegedi szőlők között 1909. április 19-én özv. Haverda Boldizsárné, szül. Szukop Máriát egy pisztolylövéssel előre megfontolt szándékkal megölte? Igen vagy nem?

2-ik főkérdés: Ha nem, bűnös-e abban, hogy a nélkül, hogy öntudatlan állapotban vagy elmetehetségében korlátozva lett volna, Haverda Boldizsárnét szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal megölte?

3-ik külön kérdés: Jánossy ölési szándéka hirtelen keletkezett-e és azt rögtön végrehajtotta-e?

4-ik kisegítő kérdés: Bűnös-e abban, hogy Haverdanét szándékosan, de ölési szándék nélkül megsebesítette, amelybe belehalt?

5-ik külön kérdés: Jánossy cselekményét erős felindulásban követte-e el?

II. 1-ső főkérdés: Bűnös-e Haverda Mária abban, hogy Jánossy Aladár vádlottat szándékosan reá birta ama büntett elkövetésére, hogy Jánossy Aladár Szabadkán, az ugynevezett szegedi szőlők között 1909. április 19-ikén özv. Haverda Boldizsárné szül. Szukop Máriát egy pisztoly-

lövessel előre megfontolt szándékkal megölte? Igen vagy nem?

2-ik főkérdés: Ha nem, bűnös-e abban, hogy Jánossy cselekményét szándékosan elősegítette vagy könnyítette?

3-ik kisegítő főkérdés: Bűnös-e abban, hogy Jánossyt rábirta, hogy szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal Haverdanét megölje.

4-ik kisegítő főkérdés: Bűnös-e abban, hogy Jánossyt rábirta, hogy az Haverdanét szándékosan, de nem előre megfontolt szándékból megsebesítse.

5-ik külön kérdés: Haverda ezt a bűncselekményt felmenőágbeli rokonával, anyjával szemben követte-e el? Igen vagy nem.

6-ik főkérdés: Bűnös-e abban, hogy Jánossy cselekményét szándékosan előmozdította, vagy könnyítette?

III. Bűnös-e Vojtha Antal vádlott abban, hogy Jánossy Aladárt ama büntett elkövetésében, hogy Szabadkán az ugynevezett szegedi szőlők között 1909. április 19-én özv. Haverda Boldizsárné szül. Szukop Máriát egy pisztolylövéssel, előre megfontolt szándékkal megölte, szándékosan előmozdította vagy könnyítette? Igen vagy nem?

2-ik kisegítő kérdés: Bűnös-e abban, hogy Jánossy cselekményét nem megfontolt szándékkal előmozdította.

3-ik főkérdés: Ha nem, bűnös-e abban, hogy Jánossynak azt a cselekményét, hogy Haverdanét ölési szándék nélkül bántalmazta, előmozdította, vagy könnyítette.

A vádbeszéd.

Az elnök ezután föl hívja dr. Nagy Béla királyi ügyészt a vádbeszéd elmondására.

Dr. Nagy Béla beszéde elején általánosságban foglalkozik a bűnpörrel, amely már harmadzor áll ítélet előtt. A jogrendbe vetett bizalom próbája ez a pör. Itt el kell dölni annak a kérdésnek, hogy szabad-e orvul ölni; szabad-e büntetlenül anyát ölni, csak azért, mert valaki nő, mert züllött, mert erdekes? Nem a vádlottak elítélését, nem a bosszút szomjazza, hanem az igazságot akarja. Egy tanu hiányzott a hosszú sorból, a koronatanu: Haverda Boldizsárné, aki nem léphetett a bíróság elé kalotti köntösben, vérző, halálos sebbel. Volt egy nagy bűne: az, hogy nem adott pénzt Haverda Máriának és van egy nagy bűne Haverda Máriának: az, hogy megölette az anyját. Ki itt a bűnös? Haverda Boldizsárnénak csak azért kellett meghalnia, mert gazdag volt, nem azért, mert gyűlölte a lányát.

Részletesen ismerteti az ügyész a gyilkosság előzményeit. Leírja a három vádlott viszonyát. Nem tudja bizonyítani, hogy miképpen beszélte meg Jánossy Haverda Máriával a gyilkosság részleteit, de arra van bizonyíték, hogy a gyilkosság eszméjét állandóan felszínre tartotta Haverda Mária s Vojthával együtt teljesen befolyása alatt tartotta Jánossyt. Apróra kitervezték a szörnytetet, megbeszélték

annak minden részletét, terepszemlét tartottak és végül költséget szereztek a vállalkozáshoz. Költséget és nem pénzt. Elmondja a kir. ügyész a revolvervásárlás körülményeit, majd a gyilkosság kivitelének a részleteit. Azután a nyomozásról és a bizonyítékok összeállításáról beszél. Foglalkozik a szegedi fölmentés után történt eseményekkel, a zsarolás dolgával, a melyről kifejti, hogy nem zsarolás volt, tehát a mostani beismerő vallomását nem boszúból tette.

Az ügyész vádbeszédében Haverda Máriát vádolta különösen. A szegedi esküdtszék előtt azzal hatott, hogy sirva kérte az esküdteket: adják vissza a gyermekének. Az esküdtek fölmentették, visszaadták a gyermekének és Haverda Mária akkor a Tengerpartra utazott Noviba — a kedvesével. Kéri az esküdteket, mondják ki mindnyájukra a bűnöst és állítsák vissza a magyar társadalomnak az esküdtszéki intézményben vetett hitét és bizalmát.

Ezután dr. Dési Géza, Jánosi Aladár védője beszélt. Tudja, hogy védence őt, tehát nem lehet fölmenteni, de védelmére hozza föl, hogy nem bérgyilkos, hanem erős felindulásban követte el tettét, ami enyhítő körülmény.

Délután 3 órakor dr. Balasa Ármin, Haverda Mária védője beszélt és bizonyította védence ártatlanságát. Nincs semmi bizonyíték ellene, Jánosi is csak boszúból vádolja. Felmentését kéri. Utána dr. Gál Jenő, Vojtha Antal védője szintén fölmentést kér, mert védence ártatlan, ellene semmi bizonyíték nincsen.

A termet kiüritik.

Az elnök a védők beszédei után szünetet adott, majd 9 órakor újra megnyitotta a tárgyalást. A teremben óriási tolongás támadt, mert jegy nélkül tódultak be az emberek, akik egymást tiporták. A nagy lármában nem lehetett folytatni a tárgyalást, mire az elnök elrendelte a terem kiürítését, ami a rendőrség segítségével meg is történt. Ezután már jeggyel se lehetett a terembe jutni. Az ítélet iránt oly óriási nagy az érdeklődés, hogy a törvényszék udvarán és a Markó-utcán ezrekre menő tömeg várja az esküdtek ítéletét.

Az újra megnyitott tárgyaláson dr. Nagy Béla ügyész tartotta meg replikáját, majd a védők feleltek rá. Már éjjeli 11 óra elmúlt, mikor az elnök hozzáfogott rezüméje elmondásához, ami éjjelig tartott.

Az esküdtek éjjel után vonultak vissza tanácskozásra.

A verdikt.

Az esküdtek két és fél órai tanácskozás után mind a három vádlottat bűnösnek mondták ki, mely szerint Jánossy szándékosan, de nem előre megfontoltan követte el az emberölést, Haverda Mária pedig mint felbujtó működött közre, Vojtha pedig, mint bűnrészes szerepelt.

A kihirdetés után Haverda Mária és Vojtha Antal sirva fakadtak, Jánossy azonban nyugodt maradt.

Tafft selyem alsószoknya 5 frt. Halmágyinál.

Fehérneműt hófehérre, gallérokat FEUERSTEIN I. Rák: Arany János-utca 15.
csont kemény magosfényre tisztít mosóintézete, Piac-utca 63. II. Rák: Piac 42. Lamracit-féle palota

Az ítélet.

A bírák visszavonulása után lázas izgalom szállta meg a késő éjjeli órákban is együtt maradt hallgatóságot.

A vádlottakat kivezették. Haverda Mariska folyton sirt, támo-lyogva haladt a börtönőr előtt; Jánossy egészen nyugodtan viselkedett, míg Vojthán meglátszott, hogy alig bírja leküzdeni izgatottságát.

Kévéssel hajnali három óra előtt vonult be a bíróság. Néma csend honolt a teremben. Az elnök kiadta az utasítást:

— Vezessék be a vádlottakat!

Jánossy az elővezetés után is nyugodt maradt, tekintete ott osüngött az elnökön, Vojtha izgatottan tekingetett szét, míg Haverda Mariska könyezve várta az ítéletet.

Az elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint

Haverda Mária tizenkét évi fegyház,

Jánossy Aladár tíz évi fegyház és

Vojtha Antal nyolc évi fegyház büntetést kapott.

Az ítélet kihirdetése után Haverda Mariska elájult, Vojtha Antalt pedig dühöngési roham szállta meg.

A védők semmiségi panaszt jelentettek be.

Hajnali fél négy óra volt, mikor a vádlottakat elvezették s a hallgatóság elhagyta a tárgyalási termet.

TÁVIRATOK.

Pártértekezlet.

Budapest, okt. 11. Ma este 7 órakor a függetlenségi és 48-as Justh-párt értekezletét tartott gróf Batthyány Tivadár elnöke alatt. Az értekezleten megemlékeztek a vasárnap tartott debreceni népgyűlésről és elhatározta a párt, hogy a vidéken az általános választójog érdekében népgyűléseket rendez. Bejelentette az elnök, hogy a Házban interpellál az általános drágaság miatt és a delegáció albizottságaiban a párt delegátusai fel fognak szólni.

Portugália nemzeti alapja.

Lisszabon, okt. 11. A köztársasági kormány megkezdte a szerzetesek vagyonának elkobzását, ami pár nap alatt 200,000,000 pezettát eredményezett. Az elkobzott milliókat a kormány nemzeti vagyonnak nyilvánította.

A két királyné Itáliában.

London, október 11. Gibraltárba tegnap megérkezett a „Regina Elena” nevű olasz hadihajó, melyen Mária Pia királyné és az oportói herceg Olaszországba utaznak. Az 6 hajózással után Manuel király és Amália királyné is elutaznak Anoliába. A király tegnap egyedül megjelent a gibraltári főtemplomban és ott misét hallgatott. Manuel király Lisszabonba való elutazása előtt semmiféle lemondási okmányt sem irt alá.

Az ökorítóiak fölsegítése.

Szatmár, október 11. Az ökorítói tüzkatasztrófa áldozatainak hátramaradt család tagjai részére megindított országos gyűjtés szép összeget eredményezett. A begyűlt összeg felosztását Csaba Adorján főispán elnökelete alatt ma határozta el a közválasztási bizottság. Az áldozatok hátramaradt család tagjait öt osztályba sorozták a szenvedett kár arányában. Az I. osztályba (61) sorozottak fejérsint 944, a II. osztályba (89) 781, a III. osztályba (63) 454, a IV. osztályba (27) 200, az V. osztályba (35) sorozottak 50 koronát kapnak. Begyűlt összesen 255.354 kor. A tüzkatasztrófának összesen 270 áldozata volt.

Tébolyda helyett jobb a halál.

Budapest, okt. 11. Ma délután 3 órakor az Atheneum-részvénytársaság Rákóczi-ut 54. sz. a. irodájában agyonlőtte magát Sajó Alfréd, a társaság főtisztviselője: igazgatósági titkárja. Az asztalon papírlapot találtak, melyen csak ennyi volt írva:

Tébolyda helyett jobb a halál.

Sajó rendezett viszonyok közt élt; pár hónap előtt nősült. Mondják, hogy rendkívül ideges volt. A szerencsétlen pár pillanat alatt kiszenvedett.

Osztálysorsjáték.

Budapest, okt. 11. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyeremények sorsoltak ki: 10 000 koronát nyertek: 4848 38389 40624. 5000 koronát nyertek: 5459 13201 18472 33783 43403 57285 85748. 2000 koronát nyertek: 520 1305 9336 19900 21728 31541 42323 4330 47582 50062 50622 55650 60804 71286 80667 87940 91747 94827 97404 104674 107442. 1000 koronát nyertek: 4001 8040 8045 9350 11353 14414 16589 18055 19062 30095 31015 31135 34522 35448 35505 36717 45052 46793 52675 56628 56754 61395 64280 65832 67592 68032 72459 73603 73677 75935 80988 81870 82705 87570 91703 96836 98808 99701 99820 100886 103066 105833 109140. 500 koronát nyertek: 422 6238 6811 9002 11512 12441 16000 16119 18314 20664 20690 22215 29164 29503 29556 30592 31798 32992 34002 34254 34255 34540 36868 38043 38071 40098 43972 44692 47202 49580 51869 52430 53425 54032 54375 56259 59906 60900 61521 62303 65295 66196 67367 69304 69317 70493 71184 71886 73351 76936 78054 78581 78624 79105 79504 81740 82681 85821 88458 89099 89824 92153 92813 94240 94748 99232 100107 101540 100726 107965 109530.

NYOMDAI MUNKÁK!!

eljegyzési kártya,
meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok,
IRODAI NYOMTATVÁNYOK,
csinos és izléses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb árakon készülnek a

Debreceni Ujság Nyomdájában
Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a kiadóhivatalban is eszközölhetők,
Piacz-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

CSARNOK.

A legszebb asszony.

— Regény. —
(Folyt.)

— De önnek asszonyom meg kell engem hallgatni. Megkell hallgatnia annyival inkább, mert most nemcsak az én nagy rokonszenvem hozott ide, de az a körülmény is, hogy a kis leányáról és a férjéről hoztam olyan híreket, amelyek önhöz másképp nem juthatnak el.

A furfangos fogás sikerült. Lábórné anynyira szerette az urát és a kis leányát, hogyha rólok hirt halhat, szívesen hallgatja meg a róluk szóló híreket a leggyűlöltebb emberektől is. Megtúrta hát maga mellett s hallgatta tovább Fehér Gézát.

X.

Lábor László és a szőke özvegy megérkezésük után együtt ebédeltek s mert Lábor szóval volt, utitársai sem zavarta. Engedte, hogy emlékeinek szentelje gondolatát. Az ebéd után azonban a szőke özvegy sétára hívta Lábor a tengerpartra. Csendes volt a sétatény. Egy lélekkel sem találkoztak. Örült rajta az özvegy, mert így nem lehetett senki tanuja beszélgetésének.

— Mondja csak Lábor — kezdte beszédjét — még mindig bántja az a nem remélt találkozás?

— Megvallom, igen.

— Szóval ön neheztel arra az asszonyra és bár eddig őszinte volt előttem, nem mondta meg, miért?

— Gondolkozába ejtett az, hogy én asszonyom, hogy n ismert fel engem. Ha felismert, akkor legalább a feleségemet ismerie kellett.

— Igen! Öt ismertem, de csak látásból.

(Folyt. köv.)

NYILTTER. *)

Nyilvános köszönet.

Szerencsés felgyógyulásom alkalmából nem mulaszthatom el szívből jövő, hálás köszönetemet dr. Strelinger Győző orvos urnak pár tanul gondos és önzetlen kezeléséért kifejezni.

Kiváló tisztelettel

Kozlik Károly.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyré, valamint flanelok, barohetek fekete és színes selymek, bársovyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők,

Arcfátyol, divatszövetek, gyöngy- és bőr díszítések,

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szabó Lajos Fiai

dívat- vászon- és szőnyeg raktára.

Debrecen, Rózsa-utca 1.

Alapított 1842. évben. 1558

Moskovits József uridivat terme
Piacz-utca 26. (Főtőzsde mellett).

Jutányos, és pontos kiszolgálás! Megérkeztek a bel- és külföldi legújabb divatos és így az elegáns őszi ruhák már most megrendelhetők. Szíves pártfogást kér tisztelettel

Moskovits József, uriszabó, Piac-26.

Áru- és értéktőzsde.

Október 11.

Budapesti gabonatőzsde.

5 fillérrel kisebb áron elkölt (50 kilogrammonként) 30,000 mm. buza.
Rozs, zab 5 fillérrel olcsóbb, ó-tengeri 5-10 fillérrel drágább.

A határidő-üzlet.

A határidőüzletben a malmok eladásai következtében gyöngye volt az irányzat. A gabonaneműk ára 5-10 fillérrel hanyatlott.

A forgalom mérsékelte maradt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1024	1035-1066
Buza április	1037	1038-1034
Rozs októberre	751	753-749
Rozs április	779	780-776
Zab okt.	792	793-791
Zab április	831	829-830
Tengeri szeptemberre	—	—
Tengeri máj. 1911	546	548-544

Szabás, Varrás

és minta rajzolásból úgy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyerne **kizárólag intelligens növendékek**
özv. Knothy Kovácsné Sillye Gabriella
női szabás- és varró tanintézetében.
Beiratkozás: **Kossuth-utca 45. szám alatt** reggel 9-től 12-ig, délután 2-től 5-ig bármely napon, Vasár- és ünnepnapok kivételével. 1460
Bentlakó növendékek felvételnek.

Uj! Uj!
Elektrotechnikai gyár
nagyobbitás. 1488

11 év óta fenálló elektrotechnikai gyár és vállalatommal a mai kor igényeinek megfelelőleg újonnan berendezve megnagyobbitottam, valamint javított műhelyemet a mai naptól **Széchényi-utca 55. szám alatt** megnyitottam.

FÖLDVÁRY L.
Debreceni Első Elektrotechnikai gyár. Telefon szám 816
Villamos és műszaki felszerelési vállalat irodája és üzlet Piac-utca ideiglenes barak. Telefon szám 168.
Ugyanott egy tanuló fölvételik.

BUTOR.
VARGA JÓZSEF
butorkereskedő, asztalos
:: kárptos és díszítő ::
DEBRECZEN, IV. Piac-utca 44. sz.
Alapított 1850. Telefon 377.
A debreceni iparművészeti kiállításon állami ezüstéremmel kitüntetve.

Óriási választék mindenféle butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfiszoba és teljes **menyasszonyi kelengyék** azonnal készen. 1667
* Árjegyzék ingyen és bérmentve. *
A debreceni ipartestületi kiállításon ezüstéremmel kitüntetve.
Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutányos és pontos kiszolgálás.

Megérkezett egy waggon friss őszi töltésű
PARÁDI KÉNES BORVIZ.
Főraktáros Debreczenben: **CSANAK JÓZSEF.**
Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A híres „Bocskay“-kertben
közvetlen az állomás mellett egy, nyaralásra kiválóan alkalmas **szőlőskert**
(szépen gondozott parkkal, jókarban levő lakóházakkal, gazdasági udvarral, gyümölcsösselel) **jutányos áron eladó.**
Érdeklődőknek szíveségből felvilágosítást nyújt a 1590
„Bocskay“-kert vasuti megálló főnöke.

nyomdafestékeken át
vezet az ut a **gazdagsághoz**
mert minél izléseesebb és szakszerűbb **nyomtatványokat**
használ Ön vevői vagy feleivel való érintkezésben, annál rövidebb lesz az útja. :-:
MIHÁLY SÁMUEL
könyvnyomdája és papirkereskedése
:- Piac-utca 30. :-
feladatának tekinti megbízóinak hathatós **segédkezet**
nyújtani és ezen cél elérésére **áldozatok** árán is elsőrendű munkaerők közreműködését biztosította. 1489
Vizsgálja át nyomtatványait s a hiányzókból **próbarendel ményt** tegyen úgy az ár, mint kivitelben öröme lesz!

Hollandi GYOMORCSEPPEK.
Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható: 1199
Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
DEBRECZEN.

Modern Czimfestészeti műterem.
BURAY IMRE
DEBRECZEN, Hatvan-utca 6. sz.
Több évi külföldi gyakorlatom után készítek izléseesebb cégablakot minden anyagra. Ugyiszintén heraldikailag teljes hű cimereket és minden e szakmába vágó munkákat. 1519
Olcsó ár! Elsőrendű kivittel!

Tóth Gyula
vasnagykerekes Debreczen, Piac-utca 20 szám, városháza épületében. Legnagyobb raktár Budweisi Porcollán és hazai gyártmányu „METEOR“ folyton égő kályhákban.
Vasbutorokban gyermek ágyak, kocsik, fürdőkádak. 1515
Konyha felszerelésekben. Berakott és vaslemez takaréktűzhelyek, „URSUS“ borsajtókban. Szerszámok, minden iparághoz Épitési vasalások, vasgerendák. Fegyverek, és vadászati felszerelési cikkek különlegességi raktára. Lőpor áruda. Arlap ingyen és bérmentve. Telefon 29

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések díja 10 szóig 50 fillér, minden további sz. 5 fillér. Vastagabb betűből nyomtatott szó 10 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beklüditik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

FESS fiatal ember ismeretségét keresi urileány, levelet „Ne bántsd meg” jelzésre csüörtörtökig kér, postestante főpostára. 191

„Sárga rózsá” Szerdától szombathig este 6 óráig várja jövőd barátja. 200

AJÁNLAT.

HA rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látásérzékhez Debrecen, Piac utca 68. 5551

AZ összes fényképezési cikkek kapható Löbl Gyula és társánál Debrecen, Piac-utca 68. 5552

KÖLCSÖN jürökadatok kaphatók, Piac-u. 34. Kiss Ignác. 5344

BATTHYÁNYI-u. 14. szám alatt udvari 3 szobás modern lakás mellékhelyiségekkel minden órában kiadó. 97

SAROK bolt bármilyen célra, alkalmas helyen Morgó-utca 9. kiadó. 184

KITŰNŐ folyózetlen tejet házhöz szállít 2 literen felül, Ehrenfeld, Nyomatató 15. 165

ÖNT IS ÉRDEKL! Megérkeztek divat-, férfi- és nőifelöltök és télikabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17. részlet nagyáruházában. 110

Ha nincs pénze és szüksége van butor-, szőnyeg-, fehérenemű-, férfi- és nőifelöltök és öltönyökre menjjen Kaiserhez, Hatvan-utca 2. Telefon 685. 81

Király kávéja mégis a legjobb, aromás, zamatos, evő előtt pörköltve kapható, Dégenfeldtérén, Gyugyóti tanuló felvételik. 5550

HÖLGYEK figyelmébe! Legujabb zsiion, Turbán copf, lokni, frizett, paróka, mese olcsó, tessék megnézni. Kihullott hajból szép coppot, frizettet, loknit csinálók. Kihullott hajat veszek. Boczán fodrasz, Hatvan utca 2. 5549

LEGJOBB szabású miederok, csipkek, madeira battisztok szállagok a legnagyobb választékban Benyáts Emil Debrecen, Tisza-palota. 5548

28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejelése Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 5547

VALODI szegedi rózsá és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 5546

GÖZÉRŐVEL pörkölt naponta friss pörkölt kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-utca 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 5545

3 nap alatt elmúlik a szeplője ha Fáy-crémot szappant használ. Kapható Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárúháznál Kossuth-utca, a színház mellett. 1-5544

HÁROM szobás lakás mellékhelyiségekkel november elsejére kiadó. Bethlen-utca 21 szám. 197

RÉGI vasanyagok és konyha felszerelések a Kollégium hátsó udvarán folyó október hó 14-én d. e. fél 11 órakor nyilvánosan eladotnak. 199

BÉRBÉADÓ boldogkerti 84 számú lakház és föld november elsejétől. Ertekezhetni Vargau. 26 hol gyermektelen házmester is felvétetik. 195

INTELEGENS nő ajánkozik házvezetőnőnek ilyen minőségbe működött vidéken, Kigyó-utca 43. 196

KÉT utcai szoba mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó, Ajtó-utca 26 szám. 203

KÉT szoba, előszoba, irodahelyiségnek is igen alkalmas, Szentanna-u. 22. sz. a kiadó. Ertekezhetni Szentanna-u. 22. 201

KERESLET.

KERESKEDŐSEGÉDET fiatal, ki a fűszer és csemege szakmát alaposan érti, azonnali beállításra keresek, Váray József városi bérház. 175

EGY szabósegéd magas fizetéssel felvétetik Lattinka Lajosnál, Bathányi-u. 12. 160

Keresek egy jobb fajta szatócs üzletet italmérséssel, azonnali átvételre, esetleg lelépési díj mellett. Ajánlatot kiadóhivatalhoz K. I. címre. 176

EGY asztalossegéd, ki a keretek összeállításában jártas alkalmazást nyer Blattner Gyula üzletében, Piac-u. 69. 152

FÜSZERKERESKEDŐ segéd, ügyes detailista, alkalmazást nyer. Cím a kiadó an. 169

SEGÉD tevéteik Gerstner Kálmán fűszerkereskedésében, Debrecen, Széchenyi-utca. 188

FIATAL ember jóírással, ki irodai teendőket jártas, jó számoló felvétetik, Killer Ede butor-üzletében. 192

EGY fodrászsegéd kiegészíteni felvétetik Varga József, Nyugoti-u. 14. 190

ELVESZETT egy 3 és fél hónapos vágott farku vizsla. Hosszu szőrű, barnás szürke foltokkal. Lódi névre halgat. Felkértek a becsületes megtalálót, hogy Arany János-u. 28. sz. alatt jelentkezzen. 193

VIDÉKEN forgalmas borbély és fűszerüzlet hasznosbérbe esetleg örökáron, kevés pénzzel megvehető. Bővebbet Boeckay-tér 10. 189

EGY jó munkás borbélysegéd felvétetik Méliusz tér 9. sz. 202

ELADÁS.

BÓDEGA elutazás miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 167

SESTAN ERTBEN egy és fényvilas szőlő eladó, építkezésre igen alkalmas hely. Ertekezhetni özv. Mayer Emilnével, Péterfia-u. 16. 194

EGY bolti berendezés és fűszer áruk jutányosan eladó Nagy Sándor-utca 11. 198

Gondoskodjatok jövőtökről.

Mindenki egy saját, valamint hozzátartozói jövőjét legalkalmasabban a Kölosönös Segélyző Szövetkezettel Temesvárott biztosíthatja.

Mert 1 korona havi tagsági díj ellenében, tagság után halálesetre 200 korona halálzási segélyt 3 évi tagság után munkaképtelenség esetére 50 korona havisegélyt biztosíthat.

Ha a gyermek atyja 3 évi tagság után elhal, ez esetben minden további befizetés megszűnik és a fiu 13 éves koráig, a leány pedig 20 éves koráig 30 korona havisegélyt élvez, míg a fiu nagykorúsága, a leány férjhezmenetele alkalmával üzletreszenként 2000 korona teljes összegben kifizetik.

Az intézet teljes biztonságot nyújt tagjainak, jegyzett üzletreszek 7 millió korona, ezenkívül 200000 korona biztosítási alap az állampénztárba letelve.

Alapszabályokat és felvételi íveket a Kölosönös Segélyző Szövetkezet titkárságánál

Debrecen Hatvan-u. 16 szám alatt TARR MIHÁLYNÁL díjmentesen kaphat.

Ügynökök helyben és vidéken felvétetnek. 1697

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u 13.

Eladó

egy csoda olcsó
szőlő

a Hatvan-utcai kertben!
Rengeteg gyümölcs-
fákkal!

A tulajdonosok a gyümölcsből ki-
árulnak évenként 4-500 forintot!

Ezen szőlő most nagyon olcsóért, minden elfogadható ártért megkapható, van pedig a Hatvan-utcai kertben második járás Gohér-utca 19 szám alatt. Tulajdonosa Nagy József ur és neje, akik Garai-utca 6 szám alatt laknak. A szőlő területe két nyilas, rengeteg nemes termő gyümölcsfával, van rajta egy szintiszta téglából épült ház, egy szoba konyha és verandával.

Hej de jó vételt csinálna vele aki megveszi!
1684

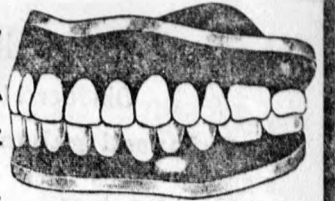
Egyes mű-

FOGAK

és egész fogsorok

kautsukban a gyökér eltávolítása nélkül, arany sín rendszerű hidak, szájpadlás nélkül, Arany fogkoronákai kiválóan készít

MAGYAR FERENCZ, fogtechnikus
Szentanna-utca 5. (Gondi-ház). 1696

1911.
eredeti

M
O
D
E
L
K
megérkeztek.

Megtekinthetők:

Arany János u. 31.

Braun 1694

Adolfnéál.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára.

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megérkeztek és nagyválasztékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali függő, szalon,
esődlő és hálószobai
villany csillárok és lámpák

meleg a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére. 1652

Olcsó árak! Kifűnő árú!

Vendéglől és kávéházi felszerelések.

Kipróbált

megbízható

Zseb, inga, fali és

ébresztő órákat

legszebb ékszereket
jótállással legcélszerűbben

Kurián Gyula

elősmert jó hírnevű

műorásnál szerezzük be.

Debrecen, Piac-utca 42. sz.

Ahol javítások is legjobban és legolcsóbban, jótállással készülnek